

лектуально деградують, не приносять користі суспільству, не живуть повноцінним життям, а доживають, що суттєво впливає на поведінку осіб старшого віку, внаслідок чого знижується їх власна самооцінка. Упереджене ставлення до людей похилого віку впливає на формування громадської думки. Обмеженість набору соціальних ролей і культурних форм активності звужує рамки їхнього життя. Людина похилого віку з виходом на пенсію повинна адаптуватися до нових умов життя. Постає проблема інтегрування людей, так званого "третього віку", у соціокультурне середовище.

Важливою першопричиною того, що значна частина людей похилого віку опиняються в положенні ізгойів, не потрібних ні родині, ні суспільству, і до яких немає справи державі, партіям, церкві, іншим інституціям так званого громадянського суспільства. Також поширена хвороба – дегуманізація суспільства, в тій чи іншій мірі захопила всі соціальні верстви, супроводжується падінням моральності. Глибина і масштаб цих негативних тенденцій вимагають підвищеної уваги до проблем сім'ї, до проблем кожної людини незалежно від віку. Жорстоке поводження з людьми похилого віку – це, в певному сенсі, тіньовий сегмент сімейного життя та міжособистісних відносин. У зв'язку з цим необхідно пам'ятати, що ставлення до людей похилого віку в усі часи було і залишається показником цивілізованості суспільства, його моральної і загальної культури.

Література

1. Абрамова Г.С. Вікова психологія: Навчальний посібник для студентів вузів. – М. : Академічний Проект, 2003. – 670 с.
2. Холостова Є.І., Єгоров В.В., Рубцов А.В. Соціальна геронтологія. – М. : Класс, 2004. – 96 с.

УДК 378.1 (477): 34 (043.2)

Заровний І.В.

студент,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м.Київ

Науковий керівник: Головко С.Г., к.і.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА СУЧASNOMU ETAPІ

Соціально-економічні зміни 90-х років ХХ ст. зумовили в Україні зміни у сфері юридичної освіти, на яку було покладено важливу місію підготовки правників для розбудови незалежної української держави. Україні тоді були потрібні професійні фахівці. І вже зараз за обсягом підготовки правників Україна випереджає США(наприклад, за кількістю закладів вищої юридичної освіти). До 1991 р. правників в Україні готували 6 закладів (усі державні), 1995 р. – 96 (65 – державної і 31 – інших форм власності), 2000 р. – 163 (відповідно 116 і 47), 2002 – 2003 рр. – 189 (134; 55). Зросли обсяги підготовки юристів: якщо у 1992 р. загальна кількість студентів, які навчались у вищих юридичних навчальних закладах, становила близько 13000, то на сьогодні тільки в Національній юридичній академії імені Ярослава Мудрого навчається 13042 студенти.

Юридична освіта явище багатоманітне і багатогранне. У залежності від того, до якого профілю юридичної діяльності готують фахівців, складається відповідна навчальна програма, де поряд з фундаментальними дисциплінами передбачається надання студентам, слухачам спеціальних знань з урахуванням специфіки тієї сфери, де їм доведеться працювати. Так, майбутнім прокурорам, суддям необхідно досконало знати кримінальне, цивільне, трудове, шлюбно-сімейне, адміністративне, кримінально-процесуальне, цивільно-процесуальне право. Для слідчих особливо важливими є знання кримінального і кримінально-процесуального права. Юристам, що працюють у сфері державного будівництва, необхідно володіти конституційним і адміністративним правом. Фахівцям, які працюють у галузі економіки, потрібні широкі знання цивільного, господарського права, арбітражної практики, нотаріусам знання цивільного права. Програма розвитку юридичної освіти на маси на меті вдосконалення системи юридичної освіти, приведення її у відповідність із світовими вимогами, створення умов для задоволення

потреб громадян у сучасній юридичній освіті та реалізація права на працю за здобутою спеціальністю, повне забезпечення потреб органів державної влади, правоохоронних органів, інших сфер юридичної практики у фахівцях-юристах[2].

Перед вітчизняною юридичною освітою стоять важливі завдання професійного відбору абітурієнтів, що полягає у вивченні їх якостей з точки зору придатності для майбутньої професії і виявленні потенційних можливостей подальшого професійного розвитку; забезпечення засвоєння студентами (слушачами) загальнонаукових, фундаментальних та спеціальних правових знань, формування правової та політичної культури, юридичного мислення, сучасного праворозуміння; прищеплення вмінь, навичок юридичної роботи, знань про особливості діяльності юридичних установ, органів, сприяння втіленню загальнотеоретичних положень у практику юридичної діяльності; удосконалення юридичної кваліфікації, забагачення форм та методів роботи, узагальнення практичного досвіду для задоволення потреб розвитку суспільства.

Серед основних принципів юридичної освіти необхідно зазначити наступні: безперервність та поступове ускладнення навчального процесу (тобто кожна навчальна дисципліна є логічним продовженням попередньої, ускладнення процесу навчання виявляється у поступовому переході від засвоєння первинних понять про державу та право (дефініції держави, права, правої норми і т.п.) до розгляду концепцій права, сучасних проблем юридичної науки); поєднання загальних та спеціалізованих знань у процесі навчання (всім студентам юридичних закладів даються знання, необхідні для юриста будь-якого профілю, які складають базову основу юридичної освіти, а з урахуванням характеру майбутньої спеціалізації випускників, їхні знання цілеспрямовано поглинюються у відповідних галузях права); поєднання теоретичного та прикладного у юридичному навчанні (наближення юридичного навчання до життєвих реалій, у вирішенні конкретних ситуацій за допомогою та урахуванням фундаментальних досліджень сучасної юридичної науки); творчий підхід до розв'язання наукових проблем та практичних ситуацій[3].

Актуальними для українського суспільства є принципи гуманізму, демократизму, незалежності освіти від політичних партій, науковості, комплексного підходу, вимогливості, періодичності контролю та інші. На сучасному етапі завдання юридичної освіти полягають у тому, щоб надати студентам повноцінні якісні юридичні знання з навчальних дисциплін в обсязі програми, прищепити їм навички умілого застосування

теорії на практиці, сформувати у студентів переконаність у тому, що із закінченням навчального закладу не закінчується процес пізнання і тільки безперервне удосконалення своїх знань, забагачення їх досягненнями теорії та практики приведе до успіху у їх подальшій професійній діяльності.

Юридична освіта займається підготовкою кадрів для юридичної науки. Тому поряд з випуском фахівців, необхідно дбати про виховання з числа обдарованих студентів, осіб, котрі здібні до наукової праці. Перед вітчизняною юридичною науковою та правовою освітою стоять завдання вивчення та сприйняття позитивного зарубіжного досвіду в організації правничого навчання, встановлення та підтримки творчих зв'язків з провідними світовими науковими установами і навчальними закладами[4].

Література

1. Копиленко О.Л. Наукові засади розвитку юридичної освіти / О.Л. Копиленко // Правова держава. – К., 2006. – Вип.17. – С. 512 – 515.
2. Зайчук О.В. Теорія держави і права. Академічний курс: підручн. / О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 688 с.
3. Плавич В.П. Розвиток системи освіти України в контексті Болонського процесу: навч. посіб. / В.П. Плавич. – Одеса: Астропrint, 2005. – 253 с.
4. Цвік М.В. Про сучасне праворозуміння / М.В. Цвік // Вісник Академії правових наук України. – 2001. – № 4(27). – С. 313.

УДК 342-053.67"313"(043.2)

Кирилюк О.О.,
студентка

Інститут аерокосмічних систем управління,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Макеєва О. М., старший викладач

ПРАВОВА КУЛЬТУРА МОЛОДІ: СУЧASNІЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Характеризуючи сучасну українську політико-правову дійсність, не можна уникнути невітшого висновку щодо недостатності рівня правової свідомості та правової культури членів суспільства. Правова культу-